

סקירה כללית

- "קרעו כדג" – היינו לאורך גופו – ודוקא מגבו
- "עשאה גיסטרא" – היינו שחתכו לרחבו (או בצווארו כולו או בשדרה עד החלל)
- ניטל הירך וחלל שלה נראית חסרה כשרבוצה

סוגיא - דף כא.-כב. - נושא: ① מידת "הותז ראשו" כדי להיות נבילה ② עולת עוף חובה (בדלות), האם מולקים את כל 2 הסימנים או רק את רוב 2 הסימנים

סקירה כללית

יש משנה במסכת אהלות שבמקרה ש"הותז ראשו" של בהמה, חיה, או עוף, הריהו נבילה (ומטמא).

יש מחלקת אמוראים כמה זה "הותז ראשו": כל 2 הסימנים או מספיק רוב 2 הסימנים.

השיטה השניה התבטאה "כהבדלת עולת העוף".

לגבי כוונתו בביטוי זה ("כהבדלת עולת העוף"), הגמרא מביאה ברייתא בה יש מחלקת רבנן (ורבי ישמעאל) נגד ר"א ברבי שמעון, לגבי עולת עוף חובה (בדלות), האם מולקים את כל 2 הסימנים או רק את רוב 2 הסימנים. הגמרא מסיקה שכוונתו בביטוי זה היתה לשיטת ר"א ברבי שמעון (רוב 2 הסימנים).

נציג כרקע את המחלקת בברייתא.

כנ"ל בברייתא, יש מחלקת רבנן (ורבי ישמעאל) נגד ר"א ברבי שמעון, לגבי עולת עוף חובה (בדלות), האם מולקים את כל 2 הסימנים או רק את רוב 2 הסימנים.

השיטות מבוססות על דרשות בפסוקים שונים. מורכב! נציג למטה בטבלה לפי סדר הפסוקים (ממוספרים). עיקר המחלקת מופיע בפסוק האחרון #6 (שמוקף בקוים עבים).

#	פסוק בויקרא (פרק-פסוק)	על מה מדובר	רבנן בעולת עוף חובה בדלות: מולק את כל 2 הסימנים	רבי ישמעאל (כל 2 הסימנים)	ר"א ברבי שמעון רוב 2 הסימנים
1	והקריבו הכהן אל המזבח (א-טו)	עולת עוף - נדבה	שונה מליקת עולת עוף ממליקת חטאת עוף לגמרי (לכן ב#6 לא מדמים עולת עוף לחטאת עוף אלא לחטאת בהמה וב#2 מדמים לגמרי בין הקטרה למליקה... עיין ב#2)	→ שונה מליקת עולת עוף ממליקת חטאת עוף במקצת שמבדיל חלקית – רוב 2 סימנים אבל לא שמבדילים לגמרי שהרי #6 מדמה אותם. לכן עושים פשרה בין 2 הדרשות ומבדילים חלקית אמנם מבדילים (2 סימנים) אך לא לגמרי (רק רובם של 2 הסימנים)	שונה מליקת עולת עוף ממליקת חטאת עוף במקצת שמבדיל חלקית – רוב 2 סימנים אבל לא שמבדילים לגמרי שהרי #6 מדמה אותם. לכן עושים פשרה בין 2 הדרשות ומבדילים חלקית אמנם מבדילים (2 סימנים) אך לא לגמרי (רק רובם של 2 הסימנים)
2	ומלק את ראשו והקטיר המזבח ונמצה דמו... (א-טו)	עולת עוף - נדבה	("והקטיר" נכתב שלא במקומו – כי אינו קורה לפני "ונמצה דמו" - לכן זה בא להקיש מליקה להקטרה): כמו שבהקטרה הראש והגוף בנפרד 1 ככה במליקה (שצריכים למלוך כל 2 הסימנים) (הערה: יש דמיון נוסף: כמו הקטרה שנעשה בראשו של המזבח [מעל חוט הסיקרא] ככה במליקה. אבל מדמים גם את הדמיון הראשון מאחר ויש דרשת #1 המבדיל לגמרי עולת עוף מחטאת עוף)	→	
3	והביא...נקבה מן הצאן כשבה או שעירת עזים לחטאת... (ה-ו)	חטאת - הבהמה - חובה - בעשירות			
4	ואם לא תגיע ידו די שה והביא שתי תורים או שני בנית יונה לה' אחד לחטאת ואחד לעולה (ה-ז)	חובה - בדלות: ① חטאת עוף ② עולת עוף	(פסוק כללי המקדים לפרטים בפסוק הבא #5)		
5	והביא אותם אל הכהן והקריב את אשר ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל (ה-ח)	① כנ"ל) חטאת עוף - חובה - בדלות	• מולק מול העורף • בחטאת עוף אינו מבדיל / מולק רק סימן אחד		
6	ואת השני יעשה עולה כמשפט... (ה-י)	② כנ"ל) עולת עוף - חובה - בדלות	"כמשפט" של #3 (חטאת בהמה) (ש#6 מחליף #3 בדלות) 2 לגבי שרק מחולין, וביום, ובידו הימנית 3 (לא "כמשפט" של #5 (חטאת עוף) [לגבי שאינו מבדיל / מולק רק סימן אחד] בגלל הדרשה של #1 שאומר ששונים ולכן דורשים מ#2 שצריכים למלוך כל 2 הסימנים – בנוסף לדרשה שנעשה בראשו של המזבח) אבל לא כ#3 לגבי רק רוב 2 סימנים, - בגלל הדרשה ב #2 (בשילוב עם דרשת #1 כנ"ל)	"כמשפט" של #5 (ש#6 כתוב לאחר #5) לגבי "ולא יבדיל" (לא צריך לגבי "ממול ערפו" כי הוא לומד את זה במה מצינו 3) אבל אכן מבדילים חלקית – רוב 2 – כי #1 מחלק ביניהם לכ עושים פשרה – ראה למעלה אצל #1	"כמשפט" של #5 (ש#6 כתוב לאחר #5) לגבי "ולא יבדיל" (לא צריך לגבי "ממול ערפו" כי הוא לומד את זה במה מצינו 3) אבל אכן מבדילים חלקית – רוב 2 – כי #1 מחלק ביניהם לכ עושים פשרה – ראה למעלה אצל #1

1 לגבי איך יודעים שבהקטרה הראש והגוף בנפרד, מופיע בת"כ ומובא ברש"י ד"ה ת"ל – עיין שם

2 לגבי איך רבי ישמעאל לומד את זה (ששלוש אלו שייכים גם לעולת עוף), מופיע במנחות דף פב: ומובא ברש"י ד"ה ר' ישמעאל אומר כמשפט חטאת העוף - עיין שם

3 הגמרא בדף כב. מביא איך לומדים ששלוש אלו שייכים ב#3 (חטאת בהמה) עיין שם וגם מסיק ש"ביום" באמת לומדים ממקום אחר וכאן כדי נסבה

4 לגבי איך רבנן וראב"ש לומדים את זה: במה מצינו #5 לכל מליקות (הם סוברים שמה מצינו מספיק – לא צריכים "כמשפט" לזה

...וכן בהמה וחיה אינן מטמאין עד שתצא נפשם.

הותזו ראשיהם אע"פ שמפרכסין,

טמאין (נבילה)

כזנב של לטאה שהיא מפרכסת.

מחלקת - נימוקים

רבי אסי אמר רבי מני	ר"ל	שיטות:
"כהבדלת עולת העוף"	"הותזו ממש"	מזה "הותזו ראשיהם"?
היינו רוב 2 סימנים בדומה לשיטת שיטת ר"א ברבי שמעון ב"הבדלת עולת העוף" למעלה	היינו כל 2 סימנים	מה כוונתם